

Előfizetési feltételek:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Egy szám ára 6 kr.

A lap kiadóhivatala **Nobel Armin** könyvkereskedésben van, hozzá az előfizetéseket küldendők, minden egyéb küldemény a szerkesztő nevére (polgárhiskolai épület) ezimezendő.

MAGYAR VIDÉK.

Hirdetések

négyszet centiméternyi tér szerint számitatnak. — Egyszeri beiktatás ára minden négyszet centiméterért 1 krajczár. — Bélyeg külön 30 krajczár. — Előfizetünk kedvezményben részesülnek.
Nyit tét persoronként 10 krral számitattik.

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ és TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Lucus a non lucendo.

Der Zopf, der hängt ihm nach.

Különös analogiát találok én a böles Cato korabeli római senatus és a mi parlamentünk között.

Ez analogia azonban inkább annak egyes kiváló, tipikus alakjaira vonatkozik.

Ki ne ismerné azt a historikus mondattát vált: „Ceterum censeo“ -t?

Hát Cato, valahányszor a senatus ülésézet, s bármiről is volt legyen szó, beszédjét mindig azzal végezte, hogy: „Ceterum censeo, Karthaginē esse delendam.“

Az a nagy, szigorú férfiú csak abban találta, látta Róma fűvét, ha Karthago a föld színéről eltűnőltetik.

Meglehet barátja is volt a Karthagobeliének, de a hazáját mégis előbbre valónak tartotta.

S most már keressük az analogiát ott a Sándor-utczai parlamentben.

Hát kérem ott áll az egyik padon egy elegáns, legjobb korban levő férfiú, aki, ha Bosznia ügyét tárgyalják, azt mondja: küldjük el a zsidókat Palaestinába; ha a költségvetésről van szó, így szónokol: Palaesztinába küldjük a zsidókat, — és ha Szeged mikénti helyre-állításáról tanácskoznak, oda kiált: küldjük Palaestinába a zsidókat.

Istőgye az a férfiú.

A hős és hazafi.

Nos, megtalálta-e most már a szives olvasó azt az analogiát, melyet az egykori római senatus és a magyar parlament két tipikus alakja között fenállónak mondottam?

Csakhogy ez analogia daczára mégis nagy a különbség a két férfiú között.

Csakhogy a két „ceterum censeo“ nagyon is különböző forrásból eredt.

Cato hazája iránti szeretetétől indítva sürgette Karthago megsemmisítését;

A mi képviselőink ceterum censeojának azonban alighanem más az eredete.

Persze erről behatóan okoskodni, az indokokat fejtegetni nem lehet feladatunk.

De nem is szükséges.

A világ már régén elmondta ide vonatkozó nézetét:

Lucus a non lucendo.

Azonban más jelenségek is mutatkoznak. Jelenségek, melyek felett gondolkoznunk kell.

Jelenségek, melyeket elnyomni, csirajokban megfojtani a józan ember, a lelkiismeretes és részrehajlatlan saját feladata.

A külföldről importálták azt a esodabogarát, melynek neve: antisemita egyesület.

Néhány berlini Querkopf kezdte a dolgot, s most, mint a lapokból olvassuk, Kőszegen meg más helyeken utánzóokra találtak.

Mert hát nincs az a boldogság a világon, amelynek követői ne akadnának.

Pedig a szóban forgó ügy is olyan Lucus a non lucendo-féle.

Vizsgáljuk azt komolyan.

Az antisemiták szemére vetik a zsidóknak, hogy embertársaik rovására gazdagodnak meg, hogy zsarolók, esalók meg nem tudom micsodák. Aztán így is okoskodnak: mért ejtette hatalmába a zsidóság a kereskedelmet, a pénzpiacot? Miért nem szánt, vet stb?

Furesa okoskodás!

Nem tudják, mert tudni nem akarják, hogy csak neurég múlt el az az idő, a midőn a zsidót az emberek közül csak azért közösítették ki, mert zsidó; a midőn zsidónak nem volt szabad fekvő birtokot venni, a midőn a ezéhek is vonakodtak zsidókat befogadni, de a

midőn a zsidónak, ha már egyszer világra jött, mégis csak élnie kellett. S kereste konyerét úgy, a hogy tudta.

S ha becsületes is volt, mégis csak esalónak nevezték, azért mert zsidó. Csodálkozhattunk-e hát, ha egyik-másik közülök csakugyan csalóvá lett, nehogy e tisztességes nevet hiába viselje?

Pedig, a ki a zsidók ősi történelmét ismeri, az tudja, hogy a zsidók eredetileg nem voltak kereskedő nép.

Titus tette őket azzá, mikor őket földönfutókká tette.

No de hagyjuk ezt.

Minek is utalunk arra, hogy ama magasztos tan: „Szeresd felebarátodat mint te magadat!“ követői között hányan vannak, akik a Krisztus híve nevét csak úgy nem érdenlik meg, mint ahogy igaz, hogy azok a nagyurak közül sokan, kevésbé becsületes és tisztességes módon szerezték a maguk várait és koronáit, mint Rothschild a maga millióit.

Azoknak az antisemita érzelteknek csak annyit akartunk mondani, hogy meggondolatlanul eszekezesznek, a méltányosság elveit lábbal tiporják, a midőn ártatlant és büntést egy sorba állítva, egyiránt rámondják a crucifiget.

De reméljük, sőt bizony hisszük, hogy az antisemita eszmének hazinkban legfeljebb azok lesznek hívei és szószólói, akik kaneval szemmel nézik, hogy a józan szorgalomnak és takarékoságnak gyümölcsösei megteremnek, s akik ezt a gyümölcsöt oly módon szeretnék hatalmukba ejteni, mely mód a hetedik parancsolatban határozottan tiltatik.

Műveljük a népet!

VI.
A városi ember, a hosszú téli esték unalmát zene-estélyeken, táncvigalmakon, színházban vagy

TÁRZA:

ERZSÉBET ROMÁN FEJEDELEMNŐ DALAIBÓL.

A szerencse.

A szerencse serleg,
Ne emeld ajkadhoz!
Ürömmel van tele,
Csak bánatot okoz.

Rózsá a szerencse,
Haltal van tele,
Ne bántsd! Véresre szúr
Tővises levele.

Illat a szerencse,
Kebled tőle hevül;
Vágyaid maradnak —
Az illat elrepül . . .

Tavasz a szerencse —
Csodálod bájjait;
A szerencse halál,
Gyógyít és szabadít.

Ha zűg

Ha zűg, sziszeg, rezeg, mozog,
Az ég lángot lövel,
Ha mennydörög s a föld inog:
A szép tavasz közel.

Ma még fenyegető veszély
Tomolt vad szárnyakon,
Holnap kicsiny madár regél;
Virító lombokon.

Egy halandót megtört a vész,
Ott fekszik eszedesen,
Magához hitta őt az ég,
Dörgés közt némult el

Elköltözött, megsokalta
A földi kínokat;
Jobb nyugodni nem zavarva,
Mélyen a föld alatt

Kunhegyi Miksa.

NINETTE. *)

Rajz a párisi életből.

A svéd eredetiből fordította: BANI JÁNOS.

V.

A b á l.

Megjött az est s a tánczerem ajtai kinyitják a deáknyegyed lakói számára. Alfonz egy szobor mellé állt. Sejté, hogy itt meg fogja látni Ninettet. Mozdulatlalul támaszkodott a szoborhoz s nézte a bejáratot, melyen a vidám párok behullámoztak. Egyszerre esengő nevetés keltette őt fel éhen való álmodásából. Tagjait átjárta a hideg.

*) „Svenska Familj-Journalen.“ „Ninette“ skiss ur parisisvet, upptecknad af Richard Gustafsson.

Ott fent a lépcsőn egy leány állt kék selyemruhában kokett kalappal.

„Ninette“ mormogá Alfonz s halovány arczát sőtét pír futotta be.

Valóban Ninette volt, de mily változáson ment keresztül! Felix pénztárczája esodákat mivelt. Vakitó szép volt a pompás ruhában. Inkább lebegve mint lépve jött a terembe, vezetve Felix által, ki büszkén tekintett körül ama esodálkozás élvezetében, melylyel Ninettét illették. Midőn a szép pár a terem közepére ért, a zenekar négyest kezdett játszani, s Felix épen táncolni akart, midőn valaki hozzá tolakodott s utját állta.

Alfonz volt.

Néhány pillanat múlva Alfonz kiáltá: „Gazember,“ s keztyűit versenytársra szemé közé vágta. Felix Alfonzra akart rohanni, de társainak sikerült, a két dühös ifút egymástól elválasztani. A tolongás alatt Alfonz eltűnt a teremből.

Czétalannul barogolta be a szerencsétlen Alfonz Páris utczáit. Ő Felixet meggyalázta volt, hogy párbajra kényszerítse, de azon idő, melynek el kellett múlania mielőtt vele szemközt állhat, örökkévalóságnak tetszett neki. Ólomlábban multak el a percek s minden másodperc emésztő kint hozott neki. A szív dobogott, mintha börtönét szét akarná repesztetni, s homloka lázas tűzben égett.

Végre kimerülve rogyott le egy kapu előtti kölépcsőre.

Alfonz rohamosan érezte magát a levegőn keresztül vitetve: majd világos, kék, majd pedig sötét, viharral telt felhők lebegték őt körül. Aethers

gyéb társas-körökben fűzheti el, de a falusiak, milyt beáll a tél és szűnetel a mezeti munka, nem ujdák így esetben elkergetni az unalmat, mely fel- itti sátorozó tanyáját a kályha mellett áldogoló, ku- oriczát morszolgot, vagy éppen semmitsem tevő ca- dáló között. Az ilyen család, jobb teendő hiányában gy darabig nagykot ásít, mit nyomban szakott ötvetni a lefekvés. Innét van az, hogy már 7 óra- zór — a pap s tanító lakot kivéve — alig látni gyéb háznál gyertya-lángot, mint a kocsmában, hová tétlenség-születte unalom hájt némeleyeket, hol aztán óvársra isznak, dözsölnek, sok esetben véresre verik agymást; továbbá a hol tollat fosztanak és ahol fo- hóház van.

Nem tudjuk, mindenütt-e, de ugy hiszünk, ha- zánk nagy részében, kisebb-nagyobb mértékben szo- kásban vannak az ugynevezett fonórák, hol télen a falu ifjú népe, legények és leányok összejövülni szo- klat, hogy a hosszú tél estéket beszélgetés és rok- kapergetés által rövidítsék. A látzat után itéllő em- ber talán ezt igen színekn, jónak találja és azon eredeti népszokások közé tartozónak gondolja, melyek- ben a mi népünk oly gazdag. Igen! azok közé tarto- zik, csakhogy fájdalom — a rossz szokások közé: tudni kell ugyanis, hogy az ilyen fonórák többnyire erkölestelen, dologkerülő vén asszonyoknak szoktak lenni, kik ifjabb korukban is inkább hajlottak a könnyebb életmódhoz, mintsem a becsületess munkához.

Mínthogy az ilyenek öreg napjaikra ninesnek ugy ellátva, hogy minden dolog nélkül előhessenek, dolgozni pedig ifjú korukban nem tanultak: kényt- lenek tehát gonoszágaikat más alakban folytatni.

Az ily helyeken való összejövetelek legjobban rendszák, elerkölestentik a népet, mert a vényanya édes szavai oda csalogatja a mindkét nembeli fiatal- ságot, a hol azután, távol a szülők örkölő szemétől, tér és alkalom nyilik mindennemű kicsapágsókra, szeméret sértő dalokra, stb. stb. Továbbá itt olta- tik a még talán minden büntől tiszta, minden jóra fogékony ifju kebelbe azon elvetemedétség esírása, mely minden rosznak, minden aljasnak kuffete t. i. a tolvajlás, itt kezdődik a zsarolás, és a bünye való ösztönzés, mert az ilyen gonosz vényasszony, mi dijt sem szabván a nála történendő összejöveteleire és a helyiségért, először is csak egy kis égető olajra valót kér, aztán némes szavakkal körüllírja előadja, hogy lám mily jó volna egy kis rétes, pogácsa, és ha mindenik egy kevés lisztet és zsiradékot hozna, lehetne sütni, ha ez is megtörtént ezután jön a többi: „Egy pár krajczárt hozhatná te Mari, Juli stb. ezért bort adnánk, mert a legények megünné- ám!” és ami legroszabb, azt rendszeren hozzá teszi a vén gonoszok: „de arról nem kell ám édes apádnak, anyádnak vagy a gazdádnak valamit tudni.”

Az ily féle megbízásnak, egész készséggel en- gednek a fiatalok, még pedig bővebben is, mint a megbízó rendelte, mert a falusi gyermekes észjárás azt bűnek nem tartja s így okosodik: „miért ne

tenném, van az apám vagy a gazdámnak elég, azu- tán meg nem tudja senki is.”

Ivüket kellene te írunk, ha csak részben elakarnók mondani, mennyi épen nem épíletes dolog történnék az ily helyeken, de a helyett hangosan sür- getik a népkönyvtárak felállítására — és különösen a nép vezetői által népünk értelméhez ugyesen alkalmozott esti felolvasások stb. eszméjének megtosta- lását. Erről jövő cikkünkben bővebben!

Békéfy (Berkovics) Elek.

GAZDASÁG.

Fagykarak a gyümölcsfákon.

Az idei szöguru tél nagy pusztítást vitt véghez gyümölcsfáinkban; az okozott károk nagyságát azon- ban csak a tavasz megérkezésétől ítélnéjük meg pon- tosan. A nemesebb gyümölcslajok, mint például a barack, legvédehetőbb helyeken is valószínűleg szenvedtek a fagytól, sőt a cseresnye-, körte- és almafák között is lesznek annak áldozatai. Átalában azt észleljéjük, hogy a szivós, növezes talajba ille- tett fák többet szenvedtek a fagytól, mint a könnyű és száraz talajban tenyészők. A magasabb fokú sá- gyümölcsösök szintén kevesebb vannak kitéve a fagy- károknak, mint az alantabb fekvők. Minél bünyebb és szebb növeése volt valamely fának, annál érzékeny- eben sújta a fagy, míg a gyengébb vagy rosszal nőtt fákra nem hat oly nagy mértékben. Ennek következt-ében különösen a kertek és fáskolák fiatal gyümölc- sáiban történt legtöbb kár, bármily védett helyen legyenek is azok.

Hogy ártott-e a fagy fáinknak, arról könnyen meggyőződhetünk, ha lenyúszunk egy galvat vagy pe- dig bevágunk a fa kérgebe s azt felmőről felé vissza- fordítjuk. Ép fánál a keresztmetszet egyenletesen zöld, míg az elfagyott ágak háncsrétege többé-ke- véssé barna színt mutat, ami az illelt sejttréteg elpusztulásának a jele. A kérg megágyasulása is a háncsréteg zöld vagy barna színe jelzi a fa állapotát.

A fagykár hatása lehet erősebb vagy gyengébb, a szerint, hogy csak az egy-két éves növését tette-e tönkre vagy mélyebre is elhatolt, sőt esetleg egész gyökeréig elpusztította a fát. Az első esetben elég- séges az elfagyott galvat lemetésze, hogy a fa pár év alatt helyrehozza a szenvedett kárt. Sokkal rosszabb, ha a fát fagész a törzséig le kell metszeni, mert az újra képződő korona legközbőször hiányos s a leg- kedvezőbb esetben is csak számos év múlva jut előbbi erőteljes állapotába. Még gyakrabban előfordul az az eset, hogy a törzséig metszett fa soha nem verő- dik többé erőre s egészégre.

Két-három évig várunk rá s végre kénszerítve vagyunk azt kívánni a fiatal csemetét illelti helyébe. Azért ajánlatosabbnak tartjuk, ha a fatenyészto nem hajlódik huzamosan az ily fák ápolásával, hanem új erőteljes példányokkal eserüli azt ki. Így legálább a fa elvessztéséhez nem járul még az idővesztés is, mivel a fiatal egészéges fa néhány év alatt szintén termőkésszé válhatik.

Épen oly érdekes, mint a mily fontos a gyar- korlatra néve azon körülírni, hogy egy és ugyan- azon gyümölcs különböző fajai nem egyformán visel- ték el a fagy hatását. Például míg néhány körtéfal- tökéletesen ellentállt, addig másoknál az egy-két

éves ágak elfagytak, ismét mások egészen tönkre mentek.

Nem tanácsolható eléggé a fák metszése vagy bármily más eredeti sebeinek bevonásolása, ami megakadályozza a nedvvesztésüket s elősegíti a természetes begógyulást. Legalkalmasabb erre a hidegen folyó olívoiasz, melyet látki is könnyen elkészíthet. Egy fazékban ugyanis gyenge tűzőn megolvastunk 5 sulyrészt fehér szurkot, melyhez folytonos kavarással mellett 1 sulyrészt alkoholt olívnak. Kihűlés után az ily készült olívoiaszt zárt edénybe soká el lehet tartani. Használhatunk egy kis fadarabbal rákenjük ezt az illelt fásébre, a viasz a szabad leve- gőn gyorsan megszárad és a sebet leghatvan körget képez. A fűrészszekket bekenés előtt éles késsel simára kell faragni. Ily kezelés mellett a nagyobb sebek is gyorsan hegeződnek és nem hatnak oly káro- san a fa fejlődésére. G. M.*

Vidéki és helyi hírek.

Olvasóinkhoz. Mai napra a „Magyar Vidék” felelős szerkesztésétől visszaléptem, kijelentem, hogy erkölcsi kötelességemnek fogom ismerni, e lapokat aint független, önálló a nép érdekeit szíven hordó közlönyként ezáltal is igóen feltehetőleg támogatni. Midőn a barátainak és ismerőseimnek becses közreműkö- désükért szíves köszönetet mondunk feltérem őket, hogy utódotam hasonlólag támogatni szieskedjenek. Csabóczi T.

(Midőn e lapok szerkesztését átveszem, szies- kesnek tudatom kijelentem, miszevát én, mint szer- kesztő semmiféle befolyás alatt állni nem fogok, s így a lap ezáltal követezőkönnyéget egyedül ma- gának leszek felelős. — A „Magyar Vidék” ezáltal is független, a közzét előmozdítani iparkodó, a szédel- gőt, corvitiát, s a társadalom egyéb füllayújtásait kiméletelelt pusztító lap marad, anélkül, hogy az íróidomi tisztesség határaitól ki — s azon térré lépmi szándékozom, melyre tisztességes lapnak lépmi soha sem szabad.) Bánfi János.

Rudolf koronaherceg ő fensége jegyzet vál- tott Lipót herce király s diécs emlékeztető József údornok bényára Maria Henriette második leányá- val, a 16 éves Stefanie hercegnővel. Istén áldása szálljon e szép ifjúre!

Keresztetik második napra, illő feltételek mel- lett a „Nene íróie Presse” szíves ajánlatokkal e lapok szerkesztőségéhez tessék fordulni.

Szives elnézést kérünk mindazoktól, a kiknek ez alkalommal nem iszoheltünk. Még nem állt módunkban mindent átvizsgálni, aztán a mint látt- hátkák is, a mai szerk. posta ügyis —

Keményítüzek. Már többsz számban kell a bajról szólnunk, mert olyan sürűen ismétlődik, hogy — csak- ugyanidején volva máriszűnten is ordélylépéseket tenni. — Mult pénteken a Klára-féle házában, vasárnap délután a Kutrovez-féle vendéglőben gyuladt ki a kemény. — nagyobb baj azonban szerencsére nem történt.

Az ismeretterjesztő együletben vasárnap d. u. Szeghely György r. t. Soos Lajos r. t., Mártius 17-ike” ezimű értekezéselt olvasta fel eléggé kis köz- zönség előtt. Ezen felolvasás megérdemelte volna,

alakok aranyos mennyezetet tartottak fölőtte, hogy őt a nap sugaraitól óvják, s Ninette is oldalá mel- lett volt.

Pompás kertben rózsás ágyra tették le, de az ágyban tövises is voltak, melyek fájdalmat okoz- tak neki. A virágok illata oly erős volt, hogy szmei elsötétédtek. Fel akart kelni, de nem tudott, kiáltani akart, de ezt sem lehetett, mert valami nyomászto teher nehezedett mellére. Egyszer csak felvilámlott szmei előtt; esodás alakok jötték s rüpdestek a virágok között, mint valami pillangók. Madonnák és szentek jártak a fényes ösvényeken s áldogol terjeszték karjaikat Alfonz ágya felé. Zene hangzott s egy kékruhás madonna polkát tánczolt egy barátall. Alfonz mindakettőt ismerte. A barát Felix arczonásait viselte s a kékruhás madonna Ninette volt. „Oda akarok” kiáltá Alfonz, s óriási erőlködést tón, hogy magát bilincseiből kiszaba- dítsa: de ismét visszaesett, s midőn szmeit ki- nyitá, ágya mellett igralmas némét látott, ki lázas homlokát nedves kendővel hűsíté.

Alfonzot egy konstabler találta meg a kölép- esőn s a legközelebbi kórházba vitette.

Veszedelemes agyvelőláz fenyegette életét

VI.

Vége.

Midőn Alfonz másodízben magához tért, egy fiatal ismerős orvost látott ágya mellett, ki értesül- vén Alfonz sorsáról, a kórházba sietett,

„Szegény barátom!” mondá az orvos kezébe- bevé a beteg lesoványodott kezét.

Alfonz kísérletet tett egy ki mosolygásra és susogá:

„Köszönöm!” Aztán kérdőleg nézett az or- vosra s Ninette nevét emlité.

Az orvos megértette őt, de nem akarta egy- oly hírrel nyugtalanítani, amely betegségét még ve- zedelmesebbé tehetné. De Alfonz a kitérő felelet- től mégis csak megtudta a dolgok állását; azért, midőn az orvos memi akart, azt kérdezte tőle Al- fonz, hogy fel akarja-e keresni Ninettet.

„S vajjon mit mondjak neki?” kérde az orvos. „Mondd meg neki, hogy — — — hogy látni óhajtom!”

„Az orvos színezőre rázta fejét. „Igdér meg ezt nekem” eszedezett Alfonz resz- kető hangon.

Midőn az orvos másnap ismét látogatást tett Alfonzánál, ennek első kérdése az volt, vajjon be- szélt-e Ninette-el? Barátja azt felelé, hogy Ninette megígérte neki, miszerint meg fogja látogatni, s hogy a beteg színező után is kérdészködött.

De ezen s a következő napok elmúltak anél- kül, hogy Ninette a kórházba jött volna. Egy napon Ninetteék megé- eszébe jutott ígéréte. A kórházba sietett s kérdé, hogy a 11-ik számmal beszélhet-e?

„Az ott ó” mondá az ápolónő, s egy állványra mutatott, melyet épen el akartak vinni.

Ninette kénytelen volt az ajtóban megfogadni, hogy le ne rogyjon.

„Meghalt!” mormogá.

„A szegény ifjú jobblétre szenderült, hogy azoknak a szenteknek eredetijét lássa, akiket füs- tőt,” mondá az ápolónő kegyes hangon.

Midőn Ninette lejöit az utcázára, egy rongy- szedő asszonnyal jött össze, ki kosarat vitt a há- tán. A szegény asszony öltözéit rongyok képezék s midőn Ninette mellett elhaladt, kinyújtá kezét, hogy alamizsnát kérjen. De Ninette annyira el volt gondolataiba merülve, hogy a koldusnót még észre se vette.

Midőn az asszony látta, hogy Ninettetől mit- sem várhat, mondá:

„Elhídd nekem, én is voltam egyszer olyan csinos mint te, s még réad is kerülhet a sor, hogy a kosarat hátadra vedd.” Ninette összehozott. Úgy rémlett neki, mintha e koldussasszony jóslata még teljesedésbe is mehét. Ekkor galvériára lépett hozzá s karját nyújtá. Felix volt, aki őt követte, hogy megtudja, hová ment oly korán.

„Damien, Karolin, Etienne és Blanche már várnak. Ma együtt reggelizünk,” mondá Felix. Ninette hallgatott, de követé.

Egész nap búskomor volt s egy hét is elmúlt, mire ismét tudott tréfalni és nevetni mint — azelőtt.

hogy többen meghallgassák. — Este 7—8 órákor ismét csak kis, de lelkes publikum jött össze a Griff-szállódjában. S megérett a toasztok ára is. Hogy egy jelenvolt ír kivánságát teljesítsék, a felkösöntök neveinek kihagyásával csupán csak azt mondjuk, hogy éjtetve lettek Ómhölyi és Baráh Pezencze urak mint 48-as honvédek, továbbá Horváth Lajos, Rózsa István, Szép Gábor, Mészáros, Edeleányi Szeleghy György, Soós Lajos stb. urak, s e lapok új szerkesztője, Persze ő felsége — és fenségéről sem feledkezünk meg, s hogy Kossuthot is ártatták, kérdést sem szenved.

Városunk köztisztviselői alore. reform. lelkesét, nt. Kis Gábor urat és családját érzékeny csapás érte, elragadtán körökből egy nemesek általuk hán szeretett tagot. A gyászjelentés így szól: Kis Gábor urunk, lelkész és neje Tóth Maria maguk és gyermekeik együtt érnék, Mari, Tiivadar, Luiza, Odón és Vilma nevében, bánatos szívvel jelenik kedves leányunknak illetve testvérünknek Kis József-nak hosszas szenvedés után folyó 61 mártius hó 13-án, éjt 2 órákor, életének 22-ik évében gyászol kimúltat. Az elhunytak földi maradványai folyó hó 15-én délután 4 órákor fogtak a reformált vallás szerint a pápai első-orsói temetőbe örök nyugalomra felténi. Pápa, 1880. mártius 13-án. Béke hamvai felett! A metetés nagy részét között folyt le, a halotti beszéd által sok jelenvolt szemé könybe borult. Hiszen egy viharok tört le a kérélyhelen halál a család föl! Pagadják a gyászolók legizsántóbb részvétünket. Elváltáse az Isten azt a földalnut, melyet emberi szó, emberi vizgáz enyhíteni nem képes.

Kolossvay Gyula ügyvéd új betegsége, mint halljuk kedvezőbb fordulattal vett, és remélhető, hogy rövid idő alatt egészege teljesen helyre lesz állva.

A következő sorokat tettük: T. szerkesztő úr! T. Véssey István a „Magyar Vidék” 10-ik számában közzétett észrevételére, legyven szives ezen rövid válaszomat felvenni. A kifejtendő vasúti indítvány, hogy a Véssey úr műve, azt elvitányosítani nem fogja, — de indítványozni, és így nagy-szerű vállalatot létre hozni, ebben nagy különbséget látok. Hogy határozott számok nélkül vitakozni Lóska németük új emlékirata alapján, ez nekünk igen úgy megengedhető, mint ő neki — miután kártyának minden vízszintesnek találunk. Hogy a viszonyok már most esakugyan nem azok, ezt Véssey úr is hetegia látja, ha reá tekintünk a hozánk mint egy két mérföldre eső, ezzel-deveseri a forgalomnak át adott vasútra. A pápa-deveser-sümegh-tapolcazi vonal, ha hosszabb is, de hasznosabb lehet mint a túskevári ehez nem kell commentár. A „Pápai Lapok” egy névtelen levelező által közölt felvilágosítását, igen köszönöm, de ismerve ezen vonal hullámzását, miután a cikkirő kezébe ezen vonalról semmi adatok nincsenek, el nem fogadhatom. Szabad legyen nekem ezen névtelen cikk iróhoz egy szerény kérdés intézni, ó méltósága sőt egyszek is a győr-pápa-szentgyörgyi vonal traci-zusához igen tetemes összeggel járultak, mely munkához a vállalkozó talán meg sem nézett. A nyugati vasút építéséhez boldogult gróf ur százezer forintot felül áldozott, és ezzel nem lehetett kivánságunk szerint úgy elbánni, mint levelező új nekünk előírja, — eleget muszájintunk ő neki azonban sehoggy sem volt kedve a mi nótkunkra támaszolni. Hogy a pápa-deveseri vonal sokkal ezelszerűbb, mint a czell-deveseri, ha szakértő nem vagyok is bizony állíthatom, és azzal a költséggel mivel a czell-deveseri vonalt ki építették, igen azon öszszeggel a pápa-deveserit ki építeni lehetett volna. Hogy ezen igen ezelszerű terv, mért hagyatott figyelmen kívül Czell kedvéért, arról felvilágosítást Steiner Antal építész úr adhat, mint ki ezen titokba beavatva volt. Tisztelettel maradok kész szolgálja egy városi polgár.

Bermüller József fűszer-kereskedő új mint értőnkre jutott városunkban már több mint 40 év óta fennálló üzletét fának, Bermüller Alajos úrnak adta át, Bermüller J. urat városunk ezen kívül, derek polgárát a legöszintébb rokonszenv kísérő visszavonulásánál is. Reméljük, hogy B. úr áldásos nyilvá-vános működését mint számos jótékony intézet, a városi képviselő testület és tanács tagja, azonban még nem fogja beoznai és hisszük, hogy a közügyek terén még sokszor lesz alkalmunk B. ural találni. Az alma nem messe esik fájától, s ez eléggé bizonyítja, hogy a kereskedés új főnöke t. Bermüller Alajos úr ki városunk egyik közkezdveltségben álló egyéne, ismeretes szorgalma és solidaritásával oda fog hatni, hogy reá is, mint kedves szü-leire, városunk — büszke legyen.

Országos képviselőnk Ráth Károly úrtól privát helyre érkezett sürgöny folytán értesülünk, miszerint Pápa az adóvégrehájtás a pénzügyminiszterium által ideiglenesen felfüggesztettek.

A „Veszprém” a következők közli: Méltóságos ifj. gróf Eszterházy Móríc úrnak Pápa. 3378. szám. Közmunka- és közkezdés magyar királyi miniszterium. Méltóságod, mint tabk közszeg érdekeltség emőlkének folyó évi febrár hó 22-én hoztam benyújtott kérényem folytán a Pápatól, Keszthely illetve Szent-György vezetendő rendes vágányú másodrendű vasútvonalra, az előmunkálati engedélyt

egy évre nem megadom, s erről oly hozzáadással értesítem méltóságodat, miképp egyuttal az iránt is intézkedem, hogy megbízottjai e részbeni működésüknek a netán szükséges hatósági támogatásban részesüljenek. Kijelentem azonban, hogy a kormány ezen előmunkálati engedély kiadása által sem a pályra létrejövetele iránt kötelezettséget nem vállal, sem pedig létesítése esetére méltóságod és érdektársainak a kivételre előjövete nem biztosít, miert is az előmunkálatokra fordított költségek fejében kárpót-lásra igényt nem tarthatnak. Amint tehát egyrészt a mondottakból kifolyólag az elhatározást az iránt, vajjon általában, s ha igen, ki által legyen a pály létesítése eszközözendő, magamnak fenntartom, kijelentem végre, hogy esetleg örvényesítven a jogot, az önkök által kipejített műszaki és kiszámítási műveletet a vállalat kivételre ezéző netáni versenytárgyalás alapján felhasználni s esakis azon esetben, ha ennek folytán a vállalat kivetele az önkök által készített művelet átengedése mellett másra ruházattá-nak, fogzok az iránt intézkedni, hogy az által, ki az ekképp átengedett művelet birtokába jut, az előmunkálatokra tetleg fordított költségeikért kárpótoltassanak. Budapest, 1880. évi március hó 6-án. Péchy, s. k.

Szegély a pápai inségek javára. Bezeredy Gyula Veszprémre nye alispánja következő leíratot kapott a m. kir. belügyminiszteriumtól: Tekintetes ur! Milt hó 3-án az inségügyben tett előterjesztésem folytán a Pápa városban fenforzó inség elnyitására vissztérítési kötelezettsége nélkül, de utolagos elszámolás terhe alatt 500 ftynyi segélyadományi öszszéget a másolatban a. alatt idezárt rendelet szerint utalványoztam Tekintetes uraságot kezébe. Míról Tekintetes uraságotól oly megjegyzéssel értesítem, hogy ezen öszszeknek felhasználását ellenőrizni és felügyelőt lenni sziveskedjék, hogy az ne kész-pénzből adományok osztogatására, hanem előm- és egyéb ezikke beszerzésre fordíttassék stb. Budapest, 1880. évi március hó 8-án. Tisza s. k.

A rév-komáromi iparos-ifjuság önképző-köre által tervezett iparkiallításról. A révkomáromi iparos-ifjuság önképző-köre folyó évi febrár hó 15-én tartott közgyűlésében elhatározta sz. kir. Rév-komárom városra terítelve terjedő iparkiallítást nem kezdi s ennek létesítése a szükséges végrehajtó-bizottságot megalakította és pedig: kiállítás elnök: Foghtyú Déneszt választotta meg, s ezen tisztt eldugására küldöttségileg felkéri elhatározta: a végrehajtó-bizottság elnökei: Molnár Ezereszt, titkár Zimmernann Jánost, jegyzőközlő Ruzicska Ferencz és Moser Józsefet, pénztárnokul Koczor Gyulát, a rendezőbizottság elnökei: Lang Károlyt, bizottsági tagokai: Szél Sándort, Gáll Ferenczet, Epölyi Imrét, Lauffer Belát, Blaskó Mihályt, Tóth Károlyt, Koplik Flórt, Dományszy Károlyt, Papp Lajost, Felér Jánost választotta meg és küldötte ki az önképző-kör kóbelébe. A kiállítás ideje későbbben fog elhatározatni. A kiállítás helyiségeit a komáromi ref. kollegium építtette ki s a szives átengedési kikészítése iránti lépések megtétele a végrehajtó-bizottság bizátt meg. A kiállítás három osztályra osztatik: I. Kézműipar. II. Háziipar. III. Terményipar. — Üdvözöljük Komárom városának derek és törekvő iparos-ifjait és kívánunk nekik teljes mértékben sikert.

A legnagyobb magyar. Széchenyi szobrának leleplezési ünnepélyénél, városunk is küldöttség által lesz képviselve. A küldöttség tagjai: Gróf Esterházy Móríc, Pap János, Weita József, Antal Gábor, azokivül városunk orsz. képviselője Ráth Károly.

Hymen. Felér Dániel úr, ki csak pár nap előtt lett a tekei uradalom ispánjává kinevezve, a napokban jogvet váltott, a szép képzettség és finom műveltségéről ismert Mátyóki Róza urbólgyvel.

Előfizetési felhívást tettünk az „Önképző” című szépirodalmi és ismeretterjesztő heti lapra. Van szerkesztés a t. ez közönség és a t. hazai ifjuság beérésének tudomására hozni, miszerint a fentebbi cím alatt, egy komoly irányú ifjusági lapot becsüthünk közre. Ezen váladatra, leginkább az indított benutunk, hogy tudunkkal hazánkban ily irányú lap nincs ha csak Dollnay Gyula „Hasznos tudományt”, annak nem tartjuk, a mely azonban inkább a fiatalabb nemi a serdült ifjuság igényének felel meg. Czélunk a hazai ifjuságnak oly lap nyújtani, melylyel szabad idejét, kellemesen töltheti el, de egyszersmind tanulni is fog mellette mert lapunk az irodalmat és a művészet majd minden ágát felfogja karolni. Közölni fogjuk nygasin: költeményeket, tudományos értekezéseket, megismertetjük a jelenkor kiváló férfait, tudósait sőt minden előforduló nagyobb eseményről, hozk a humorisztikus elemnek is szabad terét nyitunk, stb. stb. Résztököröl semmi áldozatot, semmi fáradságot sem fogunk kimélni, hogy a lap eszmái kiállításban jelenjék meg, és hogy munkatársai közé szakavatott férfiakat szerezzünk, kiknek támogatása által czélunkhoz mindinkább közeledjünk. Lapunk a koronként kitüzendő pályakérdésekkel, szerkeszti és bizonáltan fogja az ifjakat a tevkenyességre. — Reméljük, hogy az ifjuság, ebbeli törekvéseinket méltányolva, zászlónk alá sorakozni és bennünket, e nemes czél elérésében támogatni fog, ekképp a kitüzött nehéz feladatunk kivételre meg könnyíti. Ha a tisztelt ifjuság hazafias pártfogásába részesülünk a

második évfolyomban esinos és szép kiállításra rajzol-kal is fogjuk lapunkat bővíteni. Lapunkat a t. fiatal-zeg kesgyes pártfogásába ajánlvá maradunk hazafui tisztelettel az „Önképző” kiadóhivatala. Azon ti. urak, kik 10 előfizetői szereznek egy tiszteletpéld-nyában részesülnek. A lap 1. és mutatóny száma April hó 4-én fog mezejeleni. Az előfizetési pénz leg-észelszeretében posta utalványban az „Önképző” kiadó hivatalába, Bálvány-utca 18. sz., 1. emelet küldendő. Előfizetési ár: Egy hóra 32 kr. Egész évre 4 ft. Fél évre 2 ft. Negyed évre 1 ft.

Örvenedés hír a vadászoknak. Miként érté-sünkre esett, kormánykörökben a vadászati adó leszállítása tárgyában értekezletet tartottak, s a pénzügyminiszter is kijelentette, hogy a nimrodok önjá-tásának helyességét belátja; de kellő adatok hiányozva, alig hiszi, hogy az még a jelen költségvetési vita alatt teljesíthető volna. Tehát majd csak a jövő év fogja e közívánatot megvalósítani. Egy hírlik, hogy vadászati jegy ára 5 ft. s a fegyver-adó 1 ft. lesz egy évre.

„Kisfaludy Károly és Irónné” című mű jelen meg a napokban Petérd (Prém) József tollá-ból, Aizner Lajos kiadásában. Irodalmunkban eddig-eg csak egy-két kisebb tanulmány foglalkozott a „Csalódások” s az „Irene” szerzőjével, ki a magyar dráma s különösen a vígjáték alapítója. Petérd (Prém) József könyve az első terjedelmesebb mű, mely szí-romon kritikával és számos új adattal rajzolja Kisfal-udy Károly drámaírói működését. A könyv nagy alakban nyolcz lve terjed. Ára 1 ft.

Tolvajlások. A major-utczában lakó Krebs Lázárnál 5-én hajnalban ismeretlen tettesek a kamrá-ért feltörték és 80 ft. irta tollat loptak el. Az ennek közelében lakó Gold Jakabnál pedig Farkas nevű napszámó a hintóról lemetszette az eső-ellenző bőrt és tarisznyát csinálattott magának beléje. A megkárosított utánjárásának sikerült ezt kitűzni és a tolvaj tarisznyát együtt a járásbírósnak adattott át.

Ejelli zavargások. A főtérek a „Flórián” felé levő részén lakók panaszokodnak, hogy ott éjelen-ként oly ordítózás, lármá, és kurgjátok-ok vitet-nek végez, hogy egy éjél 10-szer is felriadnak álmukból és azt hiszik, hogy valakit gyilkolnak. Háat az őjrjárat hol késik ilyenkor az éji homályban?

Czigány-törvénykezés. Pénteken a feléről vendéglőben az ott letelepedett cigányok között oly jelenet folyt le, mely e szegény páriák életébe és maguk által alkotott törvényeikbe nem bepillantást enged. Az egyiknek közlök elvesztett 2 ft 50 kr. Hiába kereste, kutatta, nem találta sehol. A lármá, a zavar általános lón, míg az egyik — valószínűleg a vajda — erélyes lépésre határozta el magát. „Maj mingyá kigyívunk az dollíre” mondá s azzal fogott egy vékony ágat, felalról lefelé féljék kékfőle hagyhatta, abba kereszte egy más-ik rövidebb ágat helyezett el, az így rögözött primitív teret végebe egy darabka kenyeret szurt és a keresztet ezután a földbe szurta, hogy meg-álljon. „No most rajta.” — Erre a zaj lecsendesült, a legnagyobb áhítattal és tisztelettel közeledtek a vad alakok ezen kis darab kereszt alaku fához, lerédpelettek, ajkajkálk érinték a kenyeret és aztán összetették kezzekkel, ég felé emelt szemekkel mon-dák el az esküt cigánynyelvben. Midőn a hatodikra került a sor, (aszony volt) az habozva állt meg a kereszt előtt és lesítozt szemekkel, remegve vállt meg, hogy ő nála van a pénz. „Ügyi mondtam, hogy kigyívunk azs dollíre.” Kialta a vajda. Az aszony azonban kinyilvánítá, hogy ő nem lopta, hanem találta a pénzt, a szalma alatt. Erre meg-kellett neki esküdni. Az esküt után pedig ismét szent volt a béke.

Vesztett kutyát áldozott hétfőn délelőtt egy remdőr pangantós puskával. Közönséges tarka házi eb volt, de alighanem vesztettnek csak mondták, mert az állat bizony ugatott és is száladt is áldo-zott elől. Ezt pedig vesztett kutya nem szokta tenni.

Nyilt-tér*)
A „Magyar Vidék” 16-ik számában megjelent: „Tes-sék tudomásul venni: — Itélien a közönség” című cikk-kezt, s ezen cikkikere vonatkozólag a 18-ik számban foglalt válaszba — a „Pápai Lapok” előző (12. sz.) száma-ban megjelentek — foglalt személyes serecséket s rágalmakat, mint tévedésben alapból, teljesen valótlanságot visszavonom. Csobánczy T. mint a „M. V.” volt szerkesztője.

Szerkesztői levelezés.
A „Magyar Vidék” eilégi munkatársai tisztelettel kéretnék, miszerint a becses közreműködésükkel az új szerkesztőt le támogatni sziveskedjenek.
St. F. Cs — S. A. Mint látod, a Rubikon át van léptél. Most már annál is inkább van szükségünk jóvával, helytőlre gárdára, mivel korántsem vagyunk Krézusok — s azokki lenni nem remélünk, de nem is feltünk. „Mit Math und Besonnenheit — vorwärts!” R. ezen jelszavát, mint tudod, már négen magaványú tettem, s hiszem is, hogy vele legalább egy téren, mely itt igen mostoha van gon-doza, ezét fogok éni. Adja Isten!
Z. Gy. S. ... Az előbbiek nekéd is szólnak. — Hass, alkoss, gyarapíts — s az „Aranykerék” vialni, gyű-nülöszölni fog — szerény körben is magyot lehet művelni. — de rögtön áltismerésre vagy épen halára embertársainkkal solhasz számtalunk, de igenis legyen erénk s bátorságunk az

*) E rovatban közöltékért nem felelős a szerk.

irigység és a rosszakarat torzszóltatójával szembeszállni. — Szíves üdvözlét!

Tavaszzal... Bús szívem stb. oda juttatuk, a hová on azokat lapunkon kívül sánta; mert hát nem is lihetők, hogy ön komolyan gondolt az ilyenek közlésére:

Mit érsz szívem magadban így?
Gyötörsz csak engemet, mert bímatid
Mulasztani csak ő tudná, —
Csak ő... ha szűn köré foná lány karjait.

Vagy:

És azóta ha tavasz jó,
Együtt vagyunk a lígében;...
Csókot fűzünk koszorúba,
Legszébb virág Lottikán benn.
Tehát önök „csók” a szeretője? Ejnye maga hant,

híz a csóknak ezen vafajáról még híres Dóczy se tud semmit. No ön még sokra viheti, — de nem ám a poezisban! — Egyébiránt tudul adják mindazoknak, a kiket illet, hogy a fűzfa hasonló hajtásait — nehogy kárba vesszenek — ezentúl a „csóda bogarak” rovata alatt, persze a szerzők nevének kihagyásával közölni fogjuk. Mulattató egy rovat lesz ez!

Oh ha látná... Igen köznapi dolgok pongyola formában elmondva. Outál jobbat várunk, azért ezt az ön érdekelben sem közölhetjük.

E. M. úrnak D — n. Reméljük, hogy azok leszünk, akik voltunk. Magánlevel meg.

Boross. Szíves közönlődésére ezentúl is számítunk. Mennél gyakrabban legyen szerencsénk!

Dr. Góg. úrnak T — b. Csak az exszerkesztő kívánságát teljesíti, ha továbbra is megmarad a gárdánál. A „Grahamb”

folytatását, illetőleg véget kérjük, mert elvünk csak oly dolgozatokat közölni, melyek complete fekszenek előttünk.

Műveljük a népet... a többit is kérjük, s pedig mentál előbb.

M. N. úrnak helyben. Az igazság érdekében, hogy azt napfényre hozzuk, a skandalum is meg van engedve. Legszébb így vélekedik Schopenhauer. Amde önök határozatlan nines igazs. s nem látjuk be, hogy miért legyen éppen a mi lapunk az, amely ön érdekében piszkálódjék? Tessék máshová fordulni.

N. N. úrnak helyben. A választ ott találja ön az új szerkesztő nyilatkozatában. Az igazságot elhalgatni bűn, azonban ezt molis in rebus, melyely azt el kell mondani. Több kéziratról jövőre.

Felölös szerkesztő: **Bánfi János.**

A DIVATÁRU-CZÉG

FISCHER TESTVÉREK GYŐRÖTT

(a z általános iparbank házában)

a tavaszi idényre raktárakat a legdivatosabb és legizletesebb divatezikkkel felszerelték és különösen ajánlják:

Valódi gyanju **ruhaszöveteket**, különféle legújabb mintákban **27 krért**
Kiváló minőségű **cretonokat** és pedig: Valódi **cosmanosít** **17 krért**

Valódi **mühlhausenit** **23 krért.**

Valódi **kochlinfélék**, mely bárhol is **45 kr.**, nálunk **csak 27 kr**
Oxfordot **17 krért**
Valódi **angol oxfordot** **27 krért**

Továbbá ajánlják dusan felszerelt raktárakat **ESŐKÖPENYEK** és **női FELÉLTÓKBÓL** bámulatos olcsó árákon.

NAPERNYŐKBÓL 90 krtól egész 4 frtig, SELYEM ESERNYŐKBÓL 3 fit 50 krtól egész 5 frtig mindig nagy választékot tartunk.

Üzletünk oly kiterjedt ismeretességnek örvend, hogy naponta az ország minden részére rendeléseket küld, melyek mindenütt eskis a legnagyobb tetszés és elismeréssel fogadtatnak és amely körülmény elég bizonyítékul szolgál arra, miszerint hírdetményeinket nem közönséges fűkiáltásoknak tartják!

Mintákat kívánatra bárhova is bérmentve küldünk!

Özv.

ROSENBERGER IGNÁCZNE

Szél-utca Pápan

tisztelettel ajánlja újonnan felszerelt

kalapraktárát

hol mindenemű divatos kemény és puha **uri- és gyermekkalapokban** nagy választékot tart. Azonkívül kaphatók a legjobb minőségű **koecsis- és inas-kalapok**, ugyszinte túlzóltó-, honvéd-, posztó- és selyemsapkák, daróc-, bársony- és selyem-házisapkák a **legjutányosabb árákon.**

Elfogad mindennemű téli ruhákat a nyár tartamára gondozás végett.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy a

vasuti indóháznál

lévő

V E N D É G L Ő T

átvettem és a nyári idényre a legizletesebben és legnagyobb tisztasággal iparkodtam a helyiséget, valamint a **kertel** helyreállíttatni. Hogy a n. é. közönséget kielégítem, bátor vagyok tudatni, miszerint kertemben minden **szombat-, vasár- és ünnepnapokon CSERESNYÉS KÁROLY** jóhírben levő zenekara fogja a t. közönséget mulattatni.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Spielmann Ferencz,

vendéglős.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására juttatni, mikép

rőfős és divatáru raktáram

a legújabb férfi-fehérnemű, és pedig **schiffon-, zephir- és oxford-ing, gallér, kézelő és nyakravalókkal** nagyobbítottam. A közelgő tavaszi idényre a legdivatosabb **férfi- és női divatáru, vászon és gyanjuszőveteket** bátorkodom figyelembe ajánlani.

Teljes tisztelettel

Steiner Bernát.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy nálam, a „**SZEGSZÁRDI BORHOZ**” ezimzett vendéglőben, Pápan, a **főtéren tiszta baranyai törkő-**, valamint igen **jó ó szilva-pálinka.**

של פסח

ezenkívül még a legfinomabb minőségű

valódi

szegszárdi vörös bor

kapható.